

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah
in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično pri-
logo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike
stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celo-
letno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celo-
letno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike
stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno
5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja
upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko
humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma
se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaš-
e plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korenec.
Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

„Koroški dan“.

V nedeljo se je sešlo nekaj nem-
čurjev — največ iz Celovca, Belja-
za in Velikoveca (— tako so poročali
nemški listi!) v Sinčevem in so tam
pridreli nekak „Kärntnertag“, t. j.
Koroški dan. Pravi jo sicer, da je
zborovanje sklical koroški „Bauern-
bund“ (Kmečka zveza) — toda glav-
no besedo so imeli nekmetje — nem-
ški nacionalci, ki so porabili to pri-
liko, da so odgovorili na one sloven-
ske zahteve, ki smo jih po dolgem
času zopet enkrat — obudili. To
so naše slovenske pravice, ki jih pa
v naši državi ne uživamo, da si nam
gredo po zakonu.

Na tem shodu so se dogodile za
nas precej poučne stvari. Prišli so na
shod tudi slovenski kmetje, z njimi
poslanec Grafenauer in zahtevali so
besedo. Slovencev je bilo okoli 300.
Nemčurji so najeli požarno brambo,
da jih je pometala s shoda (čujte, ka-
ko delo opravlja požarna bramba v
koroškem vilajetu!!!)

„Süftenblatt“ piše v včerajšnji
številki, da so dali Nemci na tem
shodu Slovence pravilno odgovor;
namreč: »Koroško Korošcem!« S
tem hočejo reči, da drugi nimajo
pravice vmešavati se v koroške raz-
mere! (To je znamenje, da so te
razmere za Nemce ugodne!) Mi pra-
vimo na to: Koroško Korošcem —
ampak pravice naj se dele po av-
strijskem ne po koroškem zakonu.
Ako smo v eni državi in veljajo za
vse enaki zakoni, potem je vseeno,
kje kdo prebiva, ako pa Slovenci na
Koroškem nimajo svojih pravic, je
naravno, da se bodo zanje zavzeli
njih narodni bratje. Geslo: »Koroško
Korošcem« pomeni toliko, kakor da
naj bodo koroški Slovenci predani na
milost in nemilost koroškim nem-
čurjem.

„Süftenblatt“ povdarja, da so
dali v nedeljo »Korošci« — Nemci in
Slovenci — odgovor kranjskim ad-
vokatom in duhovnikom hujškanjem.
V resnici pa so dali nemčurji Sloven-
ce metati ven. Zanje je le oni pravi
Slovenec — ki z Nemci drži. Žal, da
imajo na Koroškem mnogo takih ne-
zavednih ljudi.

Tudi pravi ta list, da je odgovor
prišel o pravem času, da se hitro od-
govori na slovenske zahteve, ki ho-
čejo motiti »koroški mir.« (Koroški
nemčurji žele mir, da lahko mirno
požirajo koroške Slovence!) Zahte-
ve, da naj se pred sodiščem obrav-
nava s Slovenci slovensko, imenuje
»Süftenblatt« — »Sprachenhetze« —
jezikovno hujškanje.

Nazadnje piše ta članek, da mo-
rajo vsi Nemci na lugu biti hvaležni
koroškim nemčurjem za ta odgovor,
ker se tako reši »Koroški mir«, ka-
tere ga hočejo vznemirjati oni Kranj-
ci, ki zahtevajo slovenske pravice v

drž. upravi! (Torej zahteva po pra-
vici je v nasprotju za avstrijsko
upravo?) Tudi vlada in država mo-
rata baje biti hvaležni, da so celovski
beljaški in velikovski nemčurji od-
vrnili veliko slovansko nevarnost,
ne le od Koroške — ampak od cele
države, kajti: (čujte in strmite!) »zve-
sti Korošci ne tvorijo le trdno trd-
njavo narodnega mira proti narod-
nemu hujškanju, ampak so tudi ob-
ramba države proti protidržavnim
smerem na jugu.«

Tako pišejo ljudje, ki so peli
»Wacht am Rhein« in so psovali one,
ki so peli cesarsko pesem.

Shod v Sinčevem je pokazal so-
vrštvo koroškega nemčurstva. Slo-
vence so storili svojo dolžnost. Po
našem mnenju je prav, da se je za-
del boj. Kajti mir je za nas gotovo
slabši, v njem poginjamo. Da je mir
na Koroškem za nas slab, za to je
najboljše znamenje to, ker si ga žele
Nemci. Izgubiti nimamo kaj. Ako ho-
čemo kaj pridobiti, moremo le z od-
ločnim nastopom. V boju nikoli ne
zmaga — bojazljivcev. Koroški Slo-
vence v svoji troki usodi pa zaslužijo
naše podpore. Odločen boj bo vzbu-
dil marsikatero narodno srce, ki zdaj
še spi. Tako bodo rastle naše sile ob
meji. Iz teh bojev se bo rodil »Koro-
ški dan«, ki bo posvetil v grozno te-
mo, v kateri je doslej propadel slo-
venski rod.

Boj za Mehiko.

Notranji boji. — Diaz in Madera. —
Madera in Huerta. — Zedinjene
države in Anglija. — Boj za petrolej.
— Razžaljenje in zadoščenje. — Hu-
ertove nade. — Bojna moč nasprot-
nikov.

V Mehiki že dve leti ni pravega
miru. Ker smo imeli med tem v Ev-
ropi zelo važne dogodke, se za me-
hikanske nemire nismo mnogo zme-
nili, posebno, ker so se vlekli brez
pravih uspehov naprej in naprej in
se je komaj dalo vedeti, zakaj prav-
zaprav gre. Včasih se je zdelo, ka-
kor da se vrše vsi boji le med stran-
kami; danes je postal junak dneva
ta, jutri drugi. Vsi boji so imeli zna-
čaj nekakih revolucionarnih vstaj;
bila je državljanska vojna. Toda ne
za, kako državljansko svobodo —
ampak bolj po ameriškansko — za
denar.

Pred dvema letoma.

so nastali prvi nemiri. Naperjeni so
bili proti staremu diktatorju Diazu.
Diaz je stal na čelu Mehike, odkar so
se tam ponesrečile francosko-evro-
pejske spekulacije, katerih žrtev je
bil — cesar Maksimilijan, ki so ga
ustaši l. 1866. ustrelili. Diaz je mo-
dro vodil mehiškansko politiko in je
pripomogel Mehiki do blagostanja.
Bogastvo se je pomnožilo in Mehika

se je lepo razvijala. To pa ni bilo
všeč Združenim državam ameriškim
ki so v tem videle konkurenco in so
že od nekaj časa, da bi se Mehika
pridružila »Združenim državam«...

Zato je pred par leti nastal no-
tranji boj, ki ga je vodil Madera in
ta je s pomočjo Združenih držav res
zmagal nad Diazom.

Proti zmagovalcem.

Ta zmaga pa ni bila po volji An-
gliji, ki je tudi prežala na mehičan-
ske zaklade. Zato se je počasi začela
zbirati vojska proti Maderi. Njen
vodja je postal Huerta. Huerta je
zbral okoli sebe pristaše starega Di-
aza in si nabral novih čet. Tako se
mu je posrečilo zmagati nad Madero.
Postal je predsednik Mehike. S tem
»Združene države« niso bile zado-
voljne in ga niso hotele priznati. Za-
to je vladalo med Mehiko in vlado
v Washingtonu napeto razmerje.

Boj za petrolej.

Mehika je na rudah zelo bogata
dežela. Za okoli 350.000.000 mark se
izvaja letno iz dežele samo zlata,
srebra in bakra. V zadnjih letih so
pa bili odkriti tudi veliki petrolej-
ski vrelci. In teh so se hoteli po-
lastiti nekateri ameriškani milijon-
arji. Pri tem pa so naleteli na an-
gleške spekulante in med obema
strankama se je pričel tih boj. Dokler
je še stari Diaz vladal v Mehiki, niso
prišli ta nasprotja na dan. Ko pa je
Madero vrgel Diazovo vlado, tedaj
so se začeli zopet nemiri po deželi
in stara nasprotja so dobila večjo
moč. Madera je bil podpiran od Uni-
je in je radi tega podpiral severno-
ameriškane težnje. Proti njemu so
začeli boj Huerta in Diazovi pristaši,
ki so se po krvavih in večdnevih
političnih bitkah v glavnem mestu
polastili vlade.

Vzrok vojne.

Proti Huerti je nastopila Zvezna
vlada v Washingtonu in zahtevala
njegov odstop. To se sicer ni zgodilo
in zato se je že tedaj govorilo o sko-
rajšnji vojni med Mehiko in Unijo.
Pri tako napetih razmerah je seveda
naravno, da more tudi najmanjši do-
godek povzročiti vojno, posebno ker
je Huerta nad vse trmoglav človek.
Tak dogodek se je pripetil pred par
dnevi v pristanišču Tampico. Nek
mehikanski častnik je aretiriral par
ameriških mornarjev. Bili so sicer še
pred preiskavo izpušeni in dotični
častnik je bil kaznovan. Zedinjene
države pa se niso s tem zadovoljile
in zahtevale zadoščenja.

Predsednik Wilson je zahteval,
da mora Mehika pozdraviti ameri-
škansko zastavo z 21 strelji, ali pa bo
vojna. — Huerta tej zahtevi ni hotel
takoj ugoditi.

Zakaj se Huerta upira?

Vzrok za vojno je torej zelo ma-
lenkosten. Z 21. praznimi strelji bi se

vojna lahko odvrnila. In vendar Hu-
erta tega ni hotel storiti takoj. Zakaj
ne? Mehika je vendar preslaba, da
bi se mogla braniti proti ladjevju.
Združenim državam. Ali je hotel Huerta
pokazati svojo moč proti onim Zje-
dinjenim državam, ki ga niso hotele
priznati? To častihlepnost bi lahko
drago plačal! Huerta se je obotavl-
jal zaradi drugih ozirov. Prvič je
Huerta vedel, da še nima vse Mehike
na svoji strani. In ker pozna mehi-
kanski ponos, je hotel na ta način
zase pridobiti svoje nasprotnike.
Misli je, da bodo v nevarnosti za
domovino vsi složni. To je en vzrok
Huertove neupogljivosti. Drugi
vzrok pa je v tem, da se Huerta za-
naša na Anglijo, ki ne bi rada videla
— da Mehika postane — amerišan-
ska. Huerta pa tudi ve, da imajo
Amerikanci, Angleži in Francozi v
Mehiki naloženega mnogo kapitala
— in da potrebujejo miru. Zato je
misli, da bo rešil mir — in sebe.
Toda »Združenim državam« gre za
to — da poženjo Huerta in da dobe
enkrat za vselej Mehiko.

Kako močni sta obe sovražnici?

Mehika meri 1.987.201 kvadr.
kilometrov in je imela l. 1910 15 mi-
lijonov 115.612 prebivalcev. Armada
šteje v mirnem času 43.969 mož, v
vojnem pa 83.500. Mehikanci so iz-
urjeni vojaki in vsled večnih držav-
ljanskih vojn zelo nevarni nasprot-
niki.

Zedinjene države merijo 9 mili-
jonov 386.093 kvadr. km in imajo
94.108.687 prebivalcev. Armada ima
v mirnem času 86.219 mož, v voj-
nem pa 117.988. Moštvo pa je veliko
slabše od mehiškega. Vojna mor-
narica Zedinjenih držav je močnejša
od mehiške. Odločitev pa bo
padla na suhem in ne na morju, kjer
pa so sile obeh držav precej enake.

Važno za izid boja bo posebno
to, kako stališče bodo zavzele druge
države, posebno Japonska. Ameri-
škansko vojno ladjeve je pred Me-
hiko in čete stoje na meji.

Štajersko.

Zopet poslanec Pišek, ali: Kako
bi si radi pomagali. Že enkrat janua-
rija letos, smo poročali o umazani
afri klerikalnega poslanca Frana Pi-
ška iz Slovnice pri Mariboru, ki je
povod sodnim razpravam c. kr. okr.
sodnije. Posl. Pišek in njegov svak
Lobnik sta si že dolga leta v nav-
skrižju. Ker je Pišek kot župan svo-
jemu svaku, posestniku in krmariju,
nagajal, kjer je le mogel, se mu je
Lobnik odzval s tem, da mu je javno
očital nečedne manipulacije, kot: raz-
kosanje posestev, golufijo itd. Pišek
je, oziroma toži Lobnika radi žalje-
nja časti, Lobnik pa je nastopil dokaz
resnice, ki pa še ni sklenjen po vsem

obsegu. Ker pa se je Lobniku doslej
že precej posrečilo, so si izmislili ne-
kateri Piškovci prijatelji, da so tudi
oni še nekaj dolžni Lobniku. Tako se
je spomnil Piškov nečak, mizarski
pomočnik Kolman, da mu je Lobnik
13. oktobra 1913 prepovedal hoditi
in voziti preko svoje. Lobnikove po-
sesti, pri čemer je prišlo do tega, da
je Lobnik v svoji razburjenosti, ker
ga Kolman ni hotel ubogati, parkrat
sunil. Kolman trdi, da ga je Lobnik
z motiko udaril, kar pa ta in velika
večina prič zanikava, odnosno po-
trjujejo, da je Lobnik Kolmana pro-
suval, ne pa, da bi ga bile videle, da
ga je udaril z orodjem. Tudi neki
bivši krmnar pravi, da je Lobnikov
sin, koton sam, prišel nadenj in ga
osoval. Kaj in koliko je na vse to
dali, bo pokazal šele zaključek ob-
ravnave... Za danes konstatiramo
samo dveje: 1. da je zelo čudno, da
so se vsi ti oglašili s tožbami proti
Lobniku šele sedaj in: 2. da se kljub
izrecnemu protestu Piškovega g.
zagovornika dr. Juvana, pisarna dr.
Leskovar, ne moremo otrestiti raznih
pomislekov, nastalih iz toka prvega
dela obravnave. Čudno je i to: Pišek
in Lobnik sta si že leta v laseh; čemu
posl. Pišek potem ni svojim ljudem
prepovedal motiti Lobnika v svoji
posesti in pripuščaj, da so v njego-
vem poslu hodili in vozili — preko
Lobnikove posesti? To nam naj naj-
preje pojasne! O stvari izpregovori-
mo še jutri.

K event. volitvam v Mariboru.
Kot smo že poročali, kroži po Mari-
boru trdovratno vest, da pride v
kratkem do nadomestnih državno-
zbornih volitev za mandat posl.
Wastiana. Mi smo vse tozadevno
nam došle vesti zbrali in jih priob-
čili. Omenili smo pa tudi, da se im-
nuje Wastianovim naslednikom od-
vetnika dr. Mravlagga. Kot pa se
sedaj poroča iz Gradca, je izjavil dr.
Mravlagg v nekem dopisu enemu
graških dnevnikov, da to ne odgo-
varja istini, ker že leta ni več (?) po-
litično delaven. Vrh tega izjavlja,
da mu je Wastian še vedno ljub in
drag prijatelj... Stvar dobiva s to
Mravlaggovo izjavo povsem novo
lice. Kot smo že svojčas omenili, je
Wastian bil vsenemcem od nekaj
trn v peti. Dejali smo tudi že, da so
le-ti pričeli gonjo proti njemu kot
prvi, davno že. kot se je zvedelo o
afri s knjigarno »Leuschner« v
Gradcu. Zato se nam domneva, kot
bi bili vsi stvar tudi tokrat uprizo-
rili Vsenemci, ne zdi ravno never-
jetna. Gotovo pa je, da se danes na-
haja mariborska nemškutarija v novi
in sicer prav neprijetni situaciji. Si-
cer pa bo gotovo že v bližnji bodo-
čnosti jasno, koliko da je na celi za-
devi.

Kuga na parklji v maribor-
skem okraju še vedno ni polegla, pač
pa nasprotno še vedno močno nara-

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Sree in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

Edini Henrik Oiški je motril
maršala prezirno, skoraj sovražno.
»Prijatelj hugenotov!« se je po-
rogal tihoma, ko ga je videl vstopiti.
»Bodite dobrodošli, gospod mar-
šal,« je rekel naposled kralj. »Tako
dolgo ste se že ogibali francoskega
dvora, da bi bil človek dvomil, ali
ste sploh še živi; menda smo res
ugibali parkrat, ali je padel v bitki
pri Sen-Deniju vaš oče ali vi... No,
vidim vas na srečo živega in zdra-
vega.«

Utešivši svojo jezico s temi ša-
lami, je dodal Karel IX. resneje:
»Bistveno je, da ste tu in da ste
se vrnili k nam. Še enkrat, bodite
nam dobrodošli.«

In takoj je zaigral na obrazih
vseh dvorjanov razen Oiza najpri-
jaznejši smehljaj in mrmranje radosti
je preleto navzoče, kakor da jih mar-
šalov povratek neizrečeno veselil.
»Sir,« je dejal Monmoransi,
»prišel sem prosit vaše Veličanstvo
za avdienco.«

»Dovoljena vam je. Govorite.«
»Sir, v mislih mi je bila čast po-
sebne avdience.«

»Govoriti hočete z mano med
štirimi očmi?«

»Ako hoče biti vaše Veličanstvo
tako milostno.«

»No, dobro, bodi...«

Jedva pa je izrekel kralj to be-
sedo, že so se poklonili vsi dvorjani,
z njimi sam vojvoda Anževinski, brat
Karla IX., in se umaknili proti vr-
atom.

»Zakaj pa ne gre ta mladi mož?«
je prašal kralj in pokazal na Parda-
jana.

Vitez se je zdrnil in uprl oko v
Karla IX. Zakaj nem prizer se je bil
odigrat, dočim sta menjala kralj in
maršal besede, ki smo jih pravkar
ponovili.

Ko je stopil v kabinet, je našel
vitez z očmi najprej na Kelusa, Mo-
žirona in Moreverta. In nasmešnil se
je, kakor se je znal nasmešniti včasih,
to je, z njemu lastno ledeno imperti-
nentnostjo. Nedvomno sta ga spo-
znala tudi gizdalina vojvode Anžev-
inskega, kajti začela sta ga motriti
na vsi moč nesramno.

Vitez pa si je podrgnil jedva
opazno desno roko, zroč pri tem na
Možirona: čitatelj se spominja, da je
ranil v ponočnem spopadu v ulici
Sen-Denij Možirona na desni roki.

Gizdalin je dobro razumel to ge-
sto in jo vrnil z besnim pogledom,
kateremu je odgovoril vitez s pogle-
dom polnim nedolžnega začudenja:
čemu ta jezica, lepi gizdalinč?

Nato se je obrnil k Morevertu,
in ker ga je gledal Morevert z iako

resno in izzivajočo radovednostjo,
se je pobožal vitez rahlo po licu: ka-
kor vemo, je bil ošvrknil v istem spo-
padu Morevertovo lice s svojim ra-
pirjem — tako krepko, da se mu je
poznala še zdaj rdeča maroga.

Sabljač je stisnil pesti in preble-
del od gneva.

»Se že vidiva!« je zarenčal ti-
homa.

»Kadar ti bo drago!« je odgovo-
ril Pardajan v istem tonu.

Odhajaje iz kabineta, sta se za-
čela razgovorjati Kelus in Možiron
tih z vojvodo Anževinskim, ki se je
obrnul nato proti Pardajanu s tako
pretečim smehljajem, da je vzkliknil
ubogi vitez sam pri sebi:

»Uh!... Glavo stavim, da sem
mrtev človek! Spoznan po vojvodi,
ne pridem živ odth, razen v Tanple
ali v Bastiljo!«

Lahko si torej mislimo, da je od-
govoril na kraljevo vprašanje s pre-
plašenim molčanjem.

Toda Monmoransi je hitel odgo-
voriti namesto njega:

»Sir, vitez de Pardajan, ki stoji
tu pred vami, je priča tega, kar vam
imam povedati. Prosim: naj iste ča-
sti kakor zase...«

Kralj je pokimal z glavo.

A to še ni vse, sir,« je nadalje-
val zda maršal. »Videč tolikšno na-
klonjenost vašega Veličanstva, se
drznem prositi še, da bi poslali mar-
šalu Danvilskemu ukaz, naj pride
nemudoma v Laver.«

»Torej hočete imeti v moji na-
vzočnosti nekakšen rodbinski svet?«
»Da, sir,« je rekel Franc s ču-
dnim glasom, »rodbinski svet. In ker
je kralj francoski oče vseh svojih
podanikov, je prav, da se vrši ta svet
v navzočnosti očeta.«

Karel IX. je dobro poznal sovra-
štvo, ki je ločilo oba brata; ni pa po-
znal vzrokov, ki so ga bili rodili. Slu-
til je, da spozna vzroke, ki sta jih
skrivala oba maršala tako skrbno
in vztrajno vsa ta dolga leta. Fran-
cev mračni in visokostni glas, na-
vzočnost svedokova, svečanost teh
priprav — vse to je vplivalo nanj
nemalo in sklenil je iti v tej zadevi
do kraja.

Potrkal je torej s srebrnim kla-
devcem ter velel komornemu slugi,
ki je vstopil nemudoma, naj pozove
Kosena, njegovega gardnega kapi-
tana.

»Vaše Veličanstvo je pozabilo,
da je dalo gospodu de Kosenu tro-
dnevno dopust,« je dejal komorni
sluga.

»Res je, bogme!«

»Toda gardni kapitan gospe kra-
ljice-matere je tu, in ako želi vaše
Veličanstvo...«

»Nansej?... Da, on opravi
prav tako dobro.«

Minuto nato je stopil Nansej v
kabinet.

Kakor vsemogočna je bila tiste
čase etiketa, vendar je obstal Nan-
sej in izhujil oči, ko je za-

gledal viteza de Pardajana, ki ga je
bil sam aretirat in odvedel v Bas-
tiljo.

Pardajan je motril dozdevno z
največjo pozornostjo arkebuzo, ki je
visela na zidu; nato pa, ko ga je mo-
tril Nansej dalje kakor hipnotiziran,
se je vitez odločil in mu napravil z
očmi, z usmevom in z roko prijateljs-
ko, skoraj pokroviteljsko znamenje.
»No,« je dejal kralj in namršil
obrvi, »kaj pa vam je, Nansej?«

»Tisočkrat prosim oproščenja,
Veličanstvo!« je jeknil kapitan.

»Zvrtele se mi je v glavi...«

»Ako pojde tako dalje,« si je re-
kel Pardajan, »postane stvar nazad-
nje tako komplicirana, da se še iz-
muznem!«

»Dobro!« je povzel kralj. »Od-
pravite se nemudoma v Memski
dvorec in recite gospodu Danvil-
skemu, da želim govoriti z njim.«

»Ali velela vaše Veličanstvo,
da grem sam?«... Ali naj vzamem
par stražnikov?«

»Sam, smrt božja, sam! Saj ne
gre za aretacijo. Ali mislite, da se na-
hajate v kabinetu moje gospe ma-
tere?«

Karlu IX. je bila ušla ena tistih
pikrih besed, ki so bile mnogokrat
vzrok, da je Katarina pozelenela od
gneva, kadar jih je izvedela po ovink-
kih. No, imela je priliko, tolažiti se v
družbi svojega drugega sina, vojvode
Anževinskega, s katerim je kovala
vsakovrstne načrte.

ža. Tako se nam poroča od Sv. Jakobha v Slov. Goricah, da je tam po nji prizadeta živina šestih posestnikov. Splošno vlada nimenje, da kuga zanašajo hrvaški mešetariji iz Hrvaške, ki gonijo skozi naše kraje na seje, po parkljarici okuženo živino. Splošno vlada med prizadetim prebivalstvom hudo razburjenje, ker živinozdravniške oblasti ne store nikakih v to potrebnih korakov, dasi je že skrajni čas.

Maribor. (Razno.) Dne 19. t. m. se je blizu Konjic igral illetni Srečko Korošec z neko puško, pri čemur mu je ušel strel, ki je zadel njegovega enoletnega bratca Konrada v trebuh. Dečka so prepeljali v bolnico, koder je 20. t. m. umrl. — V noči na 20. t. m. je skušal vlomiti nekdo v hišo »Flössergasse« 2., a zašel v nepravno stanovanje, iz kojega so ga prepoznali. Hotel je »obiskati« baje gospodinjno omenjene hiše. — Pomaranče je kradla 16letna M. P. 21. t. m. na Glavnem trgu. P. je na slabem glasu. Opazil jo je neki branjevec in jo pošteno natepel. — Vreme je zopet solčno in so prav tople dnevi. Predhodni dež in sneg nista škodovala.

Trbovlje. V nedeljo 26. t. m. se vrši v dvorani G. Forte ob 5. uri popoldne občni zbor C. M. podružnice. Predaval bo tudi predsednik Zveze narodnih društev v Celju. Slovenci, Slovenke! Pridite v nedeljo vsi ob določeni uri v dvorano Forte. Vstopnina prosta. — Odbor.

Trbovlje. V soboto 2. maja se vrši planinski ples v dvorani G. Forte trbovliškega podružnice S. P. D., na kar že sedaj opozarjamo Trboveljce in sosede. Toaletna narodna in turistiška! Planinski pozdrav. — Odbor.

Goriško.

MANIFESTACIJSKO ZBOROVANJE.

slovenskega goriškega akademicega dijaštva se vrši v nedeljo, dne 26. t. m. ob 10. uri popoldne v dvorani Trgovskega doma. Dnevni red: 1. Poslednji dogodki in naše vseučiliško vprašanje. 2. Daše narodne zahteve. Vso goriško slovensko javnost opozarjamo, da se tega zborovanja polnoštevilno udeležijo. Odbor celokupnega slovenskega akademicega dijaštva.

Germani in Romani pod tem naslovom prinaša »Tagesspost« članek o »bratstvu Nemcev in Italijanov v našem Primorju«. Članek pravi, da je šele zdaj prišlo spoznanje, da imajo Nemci in Italijani v Primorju skupne važne kulturne in gospodarske interese. Nemci morejo le s pomočjo Italijanov kaj doseči. Pri prihodnjih istrskih deželnozborskih volitvah, pri katerih poldejo Nemci in Italijani skupno — se začne šele pravo politično življenje. Nemcev na jugu. Prejšnje ločeno postopanje ni bilo pravo. Slovanska nevarnost je združila Nemce in Italijane. S skupnimi volitvami v Trstu (preteklo leto) so Nemci nastopili edino pravo pot. — Nemško pomoč proti Slovanstvu so Italijani z veseljem sprejeli in s tem se je pozabilo na spore prejšnjih let. Sicer ni še popolnega zaupanja na obeh straneh — toda to bo vedno boljše. Mi Nemci podpiramo Italijane proti Slovanom, da si s tem zagotovimo pot do Adrije, katero nam more dati le Italijanski Trst. Italijani pa se bore proti Slovanom, ki jim hočejo iztrgati gospodarstvo ob Adriji in cenijo višje svoj narodni obstoj nego naše (t. j. nemške) gospodarske argumente. Zato radi sprejmemo nemško pomoč — v silo. Pri Italijanih pa je prišlo tudi spoznanje, ob času goriških volitev, da jih nemški kulturni (to pa to!) element ne ogroža tako, kakor Slovanstvo. Celo oni stari ital. politiki, ki niso hoteli prej o Nemcih nič slišati, imajo Nemce rajše nego Slovanec. Pri istrskih volitvah bo stalo nemštvo v Primorju združeno, da dokazuje, da se more jugoslovansko vprašanje rešiti tako, da se ohrani italijansko obrobje. Nemci pa se morajo z Italijani dogovoriti, da bo imela ta politika tudi — zanje uspeh. — To so nemški načrti na jugu. Nemci in Italijane je strah pred Jugoslovanstvom zato se objemajo in delajo načrte za bodočnost. To kliče tudi nas vse, da se združimo v tem težkem boju.

Nabrežina, Soc. dem. mednarodnost. »Vse Slovence obesiti.« Nedolgo tega vršilo se je zborovanje tukajšnjega društva klesarjev. Zborovalo se je seveda v smislu boja proti »Narod. delavski organizaciji«. Medtem izustil je eden od gospodarj podrugov, tale značilen medklic: »Impiccare tutti gli Sloveni!« po naše: »Obesiti vse Slovence!« In vsi navzoči so vzeli ta klic na znanje, kakor nekaj samoobsebi umevnega in pravičnega. Značilno še bolj pa — žalostno! Na koncu zborovanja našel se je mož, ki je opozoril predednika na ta nedostojni klic; toda predsednik je rekel, da to njemu ni

nič mar. Ta odgovor nas seveda ne preseneča. Človek, ki ne ve nič več kakor to, da bi najrajši razbijal glave vsem onim, ki jim ne raste plevel v glavi, temu takšen soc. demokratiški pogum služi v čast in slavo. Gospodje sodrugi, Colja in Boschetti, podajte si roke, objamite se, poljubite se ter skupno nategnite ušesa vsem onim, ki so zamudili storiti to v času, ko ste obenem izrekli in potrdili: »Obesiti vse Slovence!« To naj bo v premišljanje vsem onim, ki še hočejo — misliti.

Dnevni pregled.

Kdo ovira redne razmere na Hrvaškem. Kakor smo že parkrat pisali, je na Hrvaškem zopet kriza. Koalicija, ki je dosedaj šla z vladno, ni več pripravljena hoditi po tej poti, in sicer zato ne, ker vlada ni izpolnila svojih obljub. Koalicija je sklenila z vladno pakt le pod pogojem, da se parlamentarizira vlada in da se za sekcije šefe imenuje ljudi iz koalicije. To obljubo je ban Skerlec dal; sedaj se pa brani izpolniti. V splošnem se misli, da se parlamentarizacija vlade protivi Tiszi. Toda »Neues Wiener Tagblatt« pravi, da temu ni tako, temveč da je Dunaj bana prisilil, da je besedo prelomil. Dunaj ne mara koalicije na vladi (najbolje priznanje za koalicijo in udarec za vse njene klevetnike). Vsed tega baje je tudi prišlo med Tiszo in Skerlecom do spora. Tisza menda hoče s Hrvati v miru živeti. Ban pa mora poslušati Dunaj, Dunaj je pa proti koaliciji. Dunaj torej ovira, da bi na Hrvaškem že enkrat nastopile redne razmere.

Rusija je pripravljena. Ruski »Voj. Listok« piše: Pripravljeni smo, tako pripravljeno, da moremo vsaki čas začeti z vojno proti komurkoli. To seveda se Nemcem ne dopade. Ker imajo za svojega soseda velikega in močnega orjaka. Tega velikana bi se hotelo napasti preje, predno postane tako močan, da bi jim delal še večji strah. Še pet let, in naše nove velike vojne ladje bodo gotove in ruski zrakoplovi bodo pokrili nebo kakor oblaki. Ruska vojska bo podvojena in v blagajnah bo neizmerna množina zlata. Kdor bo proti nam vstal, ta bo podvzemal blazen čin. Nemci za to vedo in se zato tako vznemirjajo.

Pravi vzrok preteče vojne med Ameriko in Meksiko. Če izbruhne vojna med Ameriko in Meksiko, tedaj bo aretacija mornarjev neke ameriške ladje od strani nekega častnika vladnih čet le dobrodošel povod, nikakor pa to ni vzrok. Amerikala hoče z Meksiko vojno zato, ker hoče dobiti Meksiko v svojo oblast. Ne le torej, da je v Meksiki investiran ameriški kapital in da Amerika že vsled tega hoče, da nastanejo v Meksiki redne razmere, temveč in predvsem potrebuje Amerika Meksiko zaradi Japonske. Odkar imajo Združene države v svojih rokah španske kolonije (1898), od tega časa imajo v Meksiki vojno-politični interes. S Filipini in Havaji so prišle Združene države v sosedstvo Japoncev v Vzhodni Aziji. Polovica prebivalcev Havajja je Japoncev in tudi na Filipinih raste japonsko naseljevanje vedno bolj. Sami Filipinci so Japoncem sorodnejši kot Američanom. Nevarnost je, da Amerika ono svojo posest izgubi v korist Japoncev. In tudi drugod — v Aljaški, Kaliforniji in Kini — povsod križajo koraki med Ameriko in Japonsko. Obe državi sta v neprestani borbi za gospodstvo v Tihem Oceanu. Da si zagotovijo vzhodnoazijske posesti, zato grade Združene države z velikanskimi stroški Panamski kanal in velikanske trdnjave v njegovi bližini. Ko bo kanal gotov, tedaj bo ameriško lahko preje ko japonsko dospelo v San Francisco. Če bi se pa Amerika ne mogla posluževati kanala tedaj bi morala v San Francisco iti okolo Kap Horna. S tem bi pa imela za 9000 milj daljšo pot pred seboj kot japonsko brodovje. Če bi bila sedaj Amerika z Meksiko v dobrih odnosih, tedaj bi bila pot skozi panamski kanal sigurna. Če pa to ne bo, tedaj ima Amerika v slučaju vojne z Japonsko zelo težko stališče. Če bi stala Meksika na strani Japonske proti Ameriki, bi ta imela proti sebi celo Meksiko. Tam bi prebivala državljanska vojna in 190.000 mož bi stalo samo v Meksiki proti Ameriški vojski, ki šteje skoraj samo toliko mož, pa še teh je polovica na Filipinah. K temu pride še milica 108.000 mož, toda ta je slabo izvežbana. Zato je sedaj ameriška dežava: polastiti se Meksike, da se zavaruje za slučaj vojne z Japonsko.

Staknili so jo gospod župnik, takšno, da bodo pomnili. »Češko Slovo« priobčuje sledečo zanimivo dogodbico: V vlaku sedi delavec, ki čita »Češko Slovo«, njemu nasproti sedi rejen fajmošter. Fajmošter ne

kaj časa gleda, gleda, nato se pa ni mogel več premagati in je izbruhnil: »Ali ste tudi vi narodni socialist?« Delavec je pritrdil. »Ali pa veste, pravi fajmošter, mesto, da bi molil brevir — ali pa veste, kako daleč je narodni socialist od lumpa?« Delavec je mirno potegnil iz žepa meter in zmeril razdaljo med fajmošтром in seboj ter dejal: »Ravno petinšedeset centimetrov, gospod župnik.« Župnik je začel igrati vse barve in je v togoti pozabil zapreti usta, v veliko veselje vseh potnikov.

Velja tudi za nas. »Čas« je prinesel primeren članek o sodnikih. Pri sodišču je 35 letna služba. Toda gotovi gospodje, ki sede na vrhuncu službo po 40 in več let — samo da ne narede prostora drugim. Tako je na Češkem od 485 sodnikov 125 takih, ki bi šli lahko danes v pokoj. Toda ti »svetniki« itd. se ne umaknejo, ampak delajo napotje, da mlajši ljudje ne pridejo naprej. Te starine pa imajo seveda tudi glede zastarele nazore in ne poznajo drugega kakor mrtve paragrafe. Z modernim dobo pa bi moralo tudi na sodnijska mesta priti drugi ljudje. Te besede veljajo tudi za nas, kjer so nekateri gospodje že davno zreli — za zasluženi pokoj.

Naivni smo Slovenci še vedno kot otroci. Ko je prišel v Trst za namestnika princ Hohenlohe in je začel gledati na prste laškim kamoram v raznih primorskih mestih in tudi v Trstu, so postali nekateri Slovenci (tudi veliki politiki) silno navdušeni, češ, nov namestnik je pa pravičen mož. Pa princ Hohenlohe je samo spreten politik, ki se na zunaj ni kazal sovraženika Slovencev, samo da je mogel na tihem preplavljati Trst — z nemškimi uradniki. Je že res: princ Hohenlohe nima rad Italijanov nas pa tudi ne in ako se je vrgel v prvi vrsti na Lahe, je to storil pač zato, da bi napravil prostora Nemcem, ne pa morda zato, da pomaga Slovincem. Posledice njegovega delovanja se že čutijo: na Primorskem je vedno več nemških uradnikov in drugih Nemcev, ki jih je mogla importirati samo vlada. Ampak med Slovenci se gotovo še nahaja ljudi, ki so prepričani, da je princ Hohenlohe pravičen in objektivni namestnik. So pač taki naši ljudje, da v njihovih očeh vsakdo prav lahko in kmalu postane pravičen in objektivni, ako nas le z grobo silo ne preganja.

Zastavljena je pisava nemških listov o odnosih med Nemci in Italijani v Primorju. V potu svojega obraza se trudijo razni nemški politiki dokazovati v dolgih člankih, da je življenjski interes primorskih Italijanov, da živijo v slogi in prijateljstvu z Nemci, ki jih bodo čuvali pred jugoslovansko nevarnostjo. Iz samega nesebičnega prijateljstva, seveda, ker Nemci niso tako lakomni kot Jugoslovani, ki hočejo dobiti v svoje roke Trst in vsa ona gnezda ob istrski obali, v katerih se na razne umetne načine še vzdržuje italijanstvo. Nemci bodo z Lahi volili in jih sploh v vsem podpirali in ne zahtevali od Lahov nič drugega kot to, da njih, Nemcev, ne ovirajo pri njihovih »gospodarskih« in »kulturnih« stremiljenjih ob Adriji. Seveda, ko bodo Nemci dovolj močni, bodo že tudi sami nastopili tudi na Primorskem, potem ne bodo več volili z Lahi, temveč bodo postavili svoje kandidate. Lahi so, seveda, dovolj neumni, da ne vidijo pravih nemških namenov in načrtov, zato je pa naša dolžnost, da tem bolj gledamo na prste tudi Nemcem, ne samo Lahom, ker Nemci so nam enako nevarni kot Lahi.

Polagoma spoznavajo. Dunajska »Zeit« tarna radi Albanije. Pravi, da so na Dunaju pričakovali v jeseni 1912., da bodo mogli sami Albanci brez turške pomoči preprečiti prodiranje srbske armade proti morju. Zgodilo se je drugače: zmagovitega pohoda srbske armade proti Draču ni mogla preprečiti niti močna turška armada, niti Albanci. Potem je dunajska diplomacija ustanovila samostojno Albanijo, ker je pričakovala, da bo ta država nekaj protitežja Srbiji. In kaj se je zgodilo? Prvi albanski napad na srbsko ozemlje je Srbija z lahkoto odbila in ravnotakotno so z lahkoto črnogorski slabi vojaški oddelki zasedli sedaj ozemlje albanskih plemen Grudi in Hoti, ki je bilo prisojeno na londonski konferenci Črni Gori. In v južni Albaniji je vstaja grških Epirotov, ki je Albanija ne more udušiti. In »Zeit« tarna: Mislili smo, da nas Albanija v slučaju vojne s Srbijo in Črno Goro razbremeni, pa nas bo samo obremenila, ker bo morali poslati veliko vojaštva v Albanijo — Albancem na pomoč... Res, bridko spoznavanje!

Srbija v Ameriki. Vsi vemo, kako so nekateri dunajski visoki gospodje hoteli še pred nedolгим časom imeti na vsak način konflikt s

Srbijo. Ker pa Srbija ni bila tako neumná, da bi dala kak povod za konflikt, so oni bojeviti gospodje na Dunaju iskali vzroke na vse mogoče načine in vendar jih niso mogli najti, tako, da do konflikta vendar le ni prišlo. Enako so postale ameriške združene države z Meksiko. Hotele so imeti konflikt in so na vse mogoče načine izivale Meksiko in ko nič ni pomagalo, ko Meksiko ni odgovarjal na vsa ta izzivanja, so združene države kratkomoale rekle, da je užaljena njihova zastava, četudi tega ni bilo in zahtevale so, da moralo meksikanske baterije pozdraviti s streli ameriško zastavo. Tudi v to je privolila meksikanska vlada, ampak zahtevala je, da istočasno tudi ameriške vojne ladje pozdravijo meksikansko zastavo. Ker so pa združene države hotele na vsak način imeti konflikt, so odklonile to pravično zahtevo in — začela je vojna.

Napačna pot. Na Dunaju mislijo, da Jugoslovani nismo več lojalni in zanesljivi, da so naša narodna stremiljenja naperjena nekako proti državi, tako nekako kot narodna stremiljenja Italijanov in Nemcev itd. To je nedvomno pravica visokih krogov na Dunaju, oni si lahko mislijo kar hočejo, zaupajo lahko komur hočejo, saj bo v prvi vrsti njihova škoda, ako bodo verovali informatorjem, ki so vse prej kot dobri Avstrijci. Ampak eno bi lahko pričakovali: ako na Dunaju ne zaupajo Jugoslovanom, bi vsaj poiskali vzroke naše nezadovoljnosti in jih poskušali odstraniti, ker kdor tako-le, radi lepšega, mi vendar nismo nezadovoljni, temveč zato, ker se nam krivice godijo, ker smo zatirani in preganjani. Pa oni na Dunaju so menda prekomodni, da bi se pečali s problemi, oni so našli krajšo in enostavnejšo pot: jugoslovanske polke so začeli premeščati v nemške in madžarske garnizije, naše kraje pa preplavljajo z nemškimi in madžarskimi polki! Vsakemu otroku bo takoj jasno, da se na tak način ne reši jugoslovansko vprašanje.

Tudi v zraku bodo morali biti v bodoče avstro-ogrske vojske zvesti cesarju, ne samo na suhem in na vodi. Z ozirom na zrakoplovstvo, ki se je v zadnjem času tako razvilo, da imajo velike države že prava zračna brodovlja, hočejo namreč spremiti v Avstriji besedilo voljaške prisege v tem smislu, da bodo vojski prisegli zvestobo na suhem, na vodi in v zraku.

Kontrolor Škrobar. Tako željno pričakovani roman avtorja »Školjke«, dr. Alojzija Kraigherja, je pravkar izšel. Obširno delo obsega dva zvezka. Referat priobčimo v kratkem. Priporočamo ga vsem ljubiteljem našega slovstva. »Kontrolor Škrobar« ne bi smel manjkati v nobeni zavedni slovenski hiši, ker obravnava tako važno vprašanje, da bi ga moral ne le prelistati ampak tudi prečitati in si vtisniti to žalostno zgodbo v spomin, vsak, posebno pa še obmejni Slovenec. Moderno opremljena knjiga stane broširana (oba zvezka) 8 K, vezana 10 K, po pošti 55 vinarjev več!

Poletni vozni red na progah Zidani most—Trst, Zidani mst—Sisek St. Peter na Krasu—Reka in Trst—Nabrežina—Kormin od 1. majnika 1914 naprej. Kakor vsako leto, se tudi letos s 1. majnikom uveljavi poletni vozni red na progah južne železnice. Natančni dohodi in odhodi vlakov so označeni na prilepljenih letakih. Najvažnejše izpremembe v primeri z voznim redom, veljavnim do 30. aprila so sledeče: Na progi **Dunaj—Trst:** Izpremembe brzovlakov med Dunajem in Trstom so malenkostne. Za najnujnejši potni čas, in sicer od 27. junija (28. junija) do 15. julija (16. julija) in od 26. (27.) avgusta do 14. (15.) septembra se uvedejo dnevne brzovlakne zveze v obeh smereh z zelo kratko vožnjo. Odhod z Dunaja ob 11. uri 25. minut popoldne, iz Ljubljane ob 7. uri 22. minut zvečer, dohod v Trst ob 10. uri zvečer. Odhod iz Trsta ob 7. uri zjutraj, dohod v Ljubljano ob 9. uri 41 minut popoldne, dohod na Dunaj ob 5. uri 40 min popoldne. Ti sezonski vlaki bodo imeli le I. in II. razred in pa jedilni voz. Nekateri osebni vlaki bodo hitreje vozili. Osebni vlak 73 se odpelje 18 minut pozneje, to je ob 10. uri 21 minut iz Ljubljane, pripelje se pa le 5 minut pozneje, to je ob 10. uri 21 minut iz Ljubljane, pripelje se pa le 5 minut pozneje, to je ob 2. uri 15 minut popoldne v Trst. Popoldanski osebni vlak št. 76 se odpelje 10. minut pozneje, to je ob 2. uri popoldne iz Trsta in pride nekaj minut prej, to je ob 6. uri 10 minut zvečer v Ljubljano. Osebni vlak št. 36 zapusti 5 minut pozneje Trst (ob 11. 50 minut) in se pripelje nekaj minut prej kot dozdaj v Ljubljano.

—Proga Trst—Nabrežina—Kormin. Vozni red se je znatno izpremenil. Simplom-Ekspres št. 20 — 1007 se

odpelje iz Trsta ob 8. uri 20 minut. Osebni vlak št. 82—1011 se odpelje iz Trsta ob 6. uri 35 minut popoldne in se pripelje v Gorico ob 9 uri 3 minute. Osebni vlak 80—1015 se odpelje ob 12. uri 30 minut iz Trsta, v Videm se pripelje 20 minut prej kot zdaj. Opustil se je delavski vlak št. 1012 med Korminom in Nabrežino. Brzovlak št. 1002, novi 1002a med Vidmom in Trstom se je izpremenil v lokalni brzovlak. Za potnike, ki se vozijo direktno, se je uvedla nova zveza med Trstom in Milanom, št. 1002—21 v zvezi z vlakom 2 na Dunaj in v Budimpešto. Ta vlak bo vozil vozove I. II. in III. razreda ter spalni voz. Odhod iz Trsta ob 11 uri 48 minut popoldne. Uvedejo se novi delavski vlaki med Trstom in Tržičem (Monfalkone). Vlak 80—1011 se odpelje iz Trsta ob 6. uri zjutraj, dohod v Tržič v Tržič ob 6. uri 48 minut zjutraj. Vlak 1027—97 se odpelje iz Tržiča ob 5. uri 5 minut popoldne in pripelje v Trst ob 5. uri 50 minut popoldne. Tedenski delavski vozni listi na progi Tržič—Trst so le na teh vlakih veljavni. Proge St. Peter na Krasu—Reka in Zidani most—Zagreb Na teh progah so se posamezni osebni vlaki pospešili.

Med vožnjo na vlaku okradena. Pretekli petek popoldne je neki neznan tat ukradel med vožnjo na železniški progi Logatec—Ljubljana kuharici Ceciliji Sluga iz Vojskega pri Idriji v gneči iz ročne torbice črno, usnjato denarnico s petindvajsetimi kronami in vozni listek tretjega razreda.

Požig. Pred nekaj dnevi okrog osme ure zvečer je izbruhnil ogenj v listnici posestnika Franceta Martina Novaka v Zajasovniku, občina Motnik v Kamniškem okraju. Ogenj je najprej zapazil neki cestar, ki je šel slučajno mimo in ki je brž sklical sosede na pomoč. Domačinom in požarni brambor iz Trojan, ki je prihitela takoj na lice mesta se je posrečilo ogenj zadušiti, predno je napravilo kako večjo škodo. Kakor se je dogajalo, je zažgala neka umobolna ženska.

Zlobnost. V eni zadnjih noči so neznan storilec odnesli posestniku Francetu Jancarju iz Pesnice več delov treh, pred kozolcem se nahajajočih poljedelskih voz. Zlikovci so omenjene dele ponetili v neki potok, kjer so jih pozneje našli.

Samomor. Posestnik Špelič iz Preske pri Dobriču si je pretekli ponedeljek popoldne nasul smodnika v usta in ga je zažgal. Smrt je uro pozneje vsled groznih ran umrl.

Surovina. 21. t. m. je hotel prevzitarjev sin Anton Virant iz Iga pretepati svojo mater Marijo, 58letno vdovo. Mati se je skrila pred surovim sinom v sobo. Fant je nato razbil vrata, česar se je mati tako ustrašila, da je skočila skozi okno. Pri tem je padla tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo in da so ji morali prepeljati v deželno bolnico v Ljubljano.

Poboj. Te dni so se stepli fantje v neki gostilni pri Žužemberku. Natenpeni fantje so šli iskat orožnike. Sovražniki pa so jih pred orožniško postajo nabili tako, da je eden izmed fantov obležal.

Vlomi. V noči od 17. do 18. aprila so vlomili doslej neznan tatovi v zidnico Franceta Strumbelj v Borštu pri Ajdovcu. Odmašili so vse sode in skrili vse zamaške v miznico. Odnegli več vina. — V Drenju pri Soteski so tatovi vlomili v neko zidnico in so pokradli veliko vina. Kar je vina še ostalo, so ga izpustili po tleh. — V Soteski so vlomili tatovi v pisarno g. Javornika. Premetali so vse knjige in listine ter so poskušali vlomiti tudi v blagajno, kar pa se jim ni posrečilo. — Na Vinkovem vrhu so vlomili tatovi v neko klet, kjer so pobrali ves kruh in vrečo ovsa. — V Saveljevo trgovino na Dvoru so vlomili tatovi in so odnesli za 1100 kron blaga, vso zalogo sardin, svilene robce, čevlje in več moškega ter ženskega blaga.

Kako je postal dr. Kerzl cesarjev telesni zdravnik. Sedaj ob cesarjevi boleznih se mnogo sliši o dr. Kerzlu. Interesantno je, kako je dr. Kerzl postal cesarjev telesni zdravnik. Po smrti profesorja Wiederholerja je bilo treba za cesarja določiti novega telesnega zdravnika. Grof Paal cesarjev pobočnik je priporočil čil vojaškega zdravnika dr. Kerzla, ki je zdravil uspešno že grofove in ki je princzinje Valerieje otroke. Cesar je dovolil, da se predstavi dr. Kerzl prihodnjega dne ob 10. uri v avdijenci. Ob določeni uri je cesar zant čakal, šele blizu enajste ure naznani adjutant prihod Kerzla. »Naj vstopi«, pravi cesar »jaz mu že povem svoje mnenje!« Kerzl vstopi v sprejemno dvorano in cesar mu nemilostno pravi: »Jaz sem vas poklical za 10. ur — a sedaj nimam časa — idite!« Z jeznim zamahljajem obrne zdravniku hrbet. — Vendar dr. Kerzl ostane

pri vratih in odgovori: »Velikanstvo, v garnizijski bolnici sem imel nujno nevarno operacijo: šlo je za življenje mladega človeka.« Cesar se obrne rekoč: »No, kateri bolnik je pa bil to, kateremu na ljubo ste prišli prepoznati k avdijenci?« »Velikanstvo, nek prostak 18. pešpolka.« Cesar stopi k zdravniku in mu poda milostno roko — tekom nekaj dni je imel Kerzl v rokah dekret s katerim je bil imenovan za telesnega zdravnika avstrijskega cesarja.

*** Avtomobil zažgal gozd.** Tovarnar Schwarz se je peljal iz Pottensteina s šestimi osebami v avtomobilu. Ko se je hotel avtomobil izogniti nekemu drugemu, se je prevrnil in vnel. Osebe, ki so bile v avtomobilu, so srečno poskakale ven, toda ogenj gorečega avtomobila se je poprijel gozda, ki se je razprostiral ob cesti. Zgorelo je približno 1200 kvadratnih metrov gozda v skupni vrednosti 40.000 kron. Avtomobil, ki je zakrivil nesrečo, se je ujezno kam odpeljal.

*** Grozovit umor.** V vasi Bredzianowice na Galicskem je napadel 21letni hlapec Pyra, da mu ne bi bilo treba plačevati alimentov za svojega nezakonskega otroka, svojo ljubico, otroka in mater ljubice s sekuro in je vse tri težko poškodoval. Da bi zločin prikril, je hlapec zažgal hišo. V hiši so našli trupli matere in otroka, vse sežgani, dočim se je dekle vkljub svojim težkim poškodbam vendarle rešilo. Morilca in njegovega brata, ki je najbrže sokriv zločina, so aretirali.

*** Svojo ženo je zastrupil s strihinom.** Posesnik Tomaž Popović iz Zagreba, ki je živel s svojo ženo v večnem prepiru, je bil te dni aretirani, ker je zastrupil svojo ženo s figami, v katere je dal strihnina. Žena je fige pojedla in je umrla.

*** Občina kakršnih je malo.** Solnograjska mestna uprava je penzionirala s povišano plačo mestnega oficijala Franca Wolframa Schererja, da se lahko popolnoma posveti pisateljevanju. Scherer je avtor drame »Der Theologe«, historičnega romana »Der Steiner am Stein« in drugih literarnih del.

*** Panika v gledališču.** V mestnem gledališču v Tortosi na Španskem je nastala pri neki predstavi med občinstvom velika panika, ker je nekdo zakričal, da gori. Dvajset žensk in otrok je bilo med gnečo težko ranjenih.

*** Ciganska vojska.** V Stari mugunški ulici v Frankobrodu ob Meni je prišlo dne 19. t. m. okrog treh zjutraj do pravega pouličnega vojske med cigani iz Alžacije. Veliko cigánov je več ali manj ranjenih. Nekaj Wolf je ubit, en cigan smrtno nevarno ranjen. Policija je aretirala le enega cigana, ker so ji drugi vsi ušli.

*** Rop Gorčanke v Solunu.** Guvernanta English, rojena Gorčanka je bila uslužbena pri zastopniku neke zavarovalne družbe v Solunu. Guvernanta se je hotela te dni odpeljati domov na Lloydovem parniku. Dekle je bilo že na krovu, ko jo je neka dama v pristanišču poklicala nazaj. Od onega časa je deklica izginila. Avstrijsko-ogrski konzulat je takoj začel poizvedovati po nji in dognalo se je, da je deklica, ki je še mladoletna, ugrabil zdravnik dr. Georgiades, s katerim je imela Englishova ljubavno razmerje. Konzulat je zahteval od grške policije, naj doseže oprostitev mladenke, toda grška policija ni napravila v tej zadevi nobenega koraka, čeprav ve, kje se deklica nahaja.

*** Nemiri vinogradnikov v Neapolju.** Te dni je prišlo med vinogradniki v Cerignoli pri Neapolju do velikih izgredov, ker so bili v nekem vinogradu uslužbeni inozemski delavci. Okrog 3000 s kosami oboroženih vinogradnikov se je zbralo v onem vinogradu in je napadlo vinogradnika in delavce ter jih preteplo. Koliko je poškodovancev, se sedaj še ne ve.

*** Smrtna nesreča avijatika.** V Boni v Algeriji je padel te dni z višine 600 metrov avijatik Ehrmann in je bil na mestu mrtve.

*** Velik gozdni požar.** V državnem gozdu pri Fischbachu je začel dne 19. t. m. popoludne gori gozd. Škoda je zavzel ogromne dimenzije. Škoda je velika. Dvoje vasi je v nevarnosti. Bojijo se, da je ogenj zajel turiste, ki so bili v gozdu. Če jih je zajel, so izgubljeni.

Koncert „Glasbene Matice“.

Sinočnje izvajanje P. H. Sattnerjeve kantate »Oljki« je dokazalo, da stopa slovenska glasba vedno više. Po odmoru dveh let je skladatelj prvega slov. oratorija podal novo, veliko, visoko stoječe slovensko delo, velike glasbene vrednosti. Sinočnji koncert je dokazal, kako neumorno stremi naša, domača gla-

sba k mogočnemu višku, kakršnega prej nismo dosegali. Učinek tega dela je bil impozanten, bil je veličasten. K prekrasnemu uspehu je pomogel pač pred vsem pevski zbor Glasb. Matice, katerega požrtvovalnost in neutrudljivo delo se mora priznati. Nastopil je pod vodstvom mojstra M. Hubada in izvedel to težko delo, kakor ga pač more izvršiti le ta zbor pod tem mojstrskim vodstvom.

V dvorani je vladalo prav svečano razpoloženje. Koncerti »Glasb. Matice« so postali prav narodni prazniki naše glasbene umetnosti. Unionska dvorana je bila nabito polna. Bili so zastopani vsi sloji meščanstva, videli smo tudi mnogo inteligence z dežele, mnogo posebno daščovine pa tudi širših slojev. Galerije je zasedla mladina. — Koncert so posetili tudi: dež. predsednik baron Schwarz s soprogo, gorški nadškof Sedej, ljubljanski knezskojeležiš, škof Stariha, županja Fr. dr. Tavčarjeva s hčerko, dež. glavar dr. Šusteršič, grof Chorinsky, posl. Ravnljar, več dež. poslancev, dr. svetnik Kliment itd. V dvorani smo videli v ozadju kip pesnika Gregorčiča obdan od oljkovih vej.

Koncert se je otvoril s Dionizijsko uverturo, ki je po svoji izrazitosti in dionizijski pojavnosti nplivala in žela aplavz. Slavnostna tišina je zavladala, ko je stopil mojster Hubad drugi na oder in so se začeli prvi zvoki »Oljke«. O delu se je mnogo pisalo in ni čuda, da je doseglo popoln uspeh. Ko je bil prvi del končan je nastal pravi vihar aplavza. Pater H. Sattner je sedel sredi dvorane. Vse je ploskalo. »Glasb. Matice« mu je poklonila lovovrvenec s trikolro in srebrnim pasom; pri trobojnici je bil mal oljkov venček. Pohvala, ki jo je žel skladatelj je šla tako od srca, da se je to čutilo; to je bil pravi izraz globokega priznanja in radosti, da stopa naša glasbena umetnost po tej poti naprej.

Kako naj se izrazimo o naših slovenskih domačih solistih! Občudovali smo Levarjev lepi bariton. Listi so opravičeno laskavo pisali o njem.

Domača umetnica ga. Hermsdorf-Bilnova mu je bil vredna družica. Hvaliti njen nason, njen impozanten glas bi bilo odveč.

Odkritosrečno pa smo se tudi razveselili očljivega lepega nastopa, domačinke, članice pevskega zbora Glasb. Matice, gđc. Severjeve. Njeno petje zasluži vse priznanje in nam obeta še mnogo.

Škoda, da naš prerano umrl Gregorčič ni doživel ter slisal svojega dela uglasbenega, saj je P. H. Sattner z glasbo ponazoril prekrasno odo tako, da diha resnično življenje, da sega še tem globlje v dušo.

Danes pa se »Oljka« vdruči izjavi. Iz vseh krajev Slovenije prihajajo Slovenci v Ljubljano poslušat to naše najpopolnejše delo. In prav je tako! Častimo naša velika dela, njih stvaritelje in s tem narod sam!

Ljubliana.

— **»Koroški klub« v Ljubljani.** Korošci hočejo menda ustvariti neko posebno narodnost. V večerajšnji »Ljubljanki« poziva nekdo vse Korošce, ki bivajo na Kranjskem, naj pridejo v »Union«, da ne bodo tako raztreseni. Nemški Korošci hočejo menda ustvariti svoj klub in ker bo članov primanjlovalo, jih bodo najbrže pomnožili kranjski Nemci, da bodo skrbeli za zatiranje brate v vilajetu. Na Koroškem žive Nemci in Slovenci. Nemci spadajo v nemška, Slovenci v slovenska društva — zato se nam tem bolj čudno zdi, kaj bi radi Nemci v Ljubljani dosegli s svojim koroškim klubom.

— **Gospod pisatelj Vatroslav Holz** je opasno obolet ter je bil večeraj previden. Vendar je duševno čil in veder. Pravkar je dovršil za literarne odgovornarje zanimivo delo »100 slovenskih znamenitih mož«. Holz priobčuje v »Slovanu« daljši literarnohistoričen spis. Ker je Holz pred kratkim dosegel 70. leto, se je bati, da bolezní ne premaga, dasi še na postelji marljivo piše in prireja svoje spise, ki jih namerava izročiti Slovenski Matici.

— **Glede notice o hotelu »Južni kolodvor«** se nam poroča, da ne odgovarja resnici. Nabiralnikov za »Sudmarko« in »Schulverein« sploh ni v gostilniških prostorih. Gostilničar je Slovenec in vodi že več let to restavracijo tako, da so vsi gostje izborno postreženi, domačini in tujci. To kaže tudi lepo število stalnih gostov. Zato so vsi očitki neopravičeni.

— **Semenj za čevlje in usnje na Dunaju 1914.** Dunajski zastopniki industriji in obrtov za izdelovanje in obdelovanje usnja, prirede s pospeševanjem c. kr. vlade, obične Dunaj. dežele Nižjeavstrijske, trgovske in obrtniške zbornice in vseh korporacij, ki pridejo v poštev, na Dunaju od 22. do 29. avgusta 1914, semenj

za čevlje in usnje (Schu- und Leder-messe). Pripuščene so sledeče stroke: usnje vsake vrste, cestni in galanterijski čevlji, materialije za izdelovanje čevljev (gornji deli čevljev, tekstilije, kopita, gumasti podpetniki itd.) Usnje in usnjati izdelki za avtomobilski obrat, sedlarsko-, jermenarsko-, torbarsko blago in galanterijsko blago iz usnja, rokavice, komaše in vsi pripadki; pohištvo iz usnja, gonilna jermena; stroji in orodje. Pri znani dobavni zmoglosti avstrijske industrije v vseh navedenih strokah, pri izbranem okusu, dovršenem delu in izvrstni zmoglosti, se željam odjemalcev prilagoditi, je, že kar se udeležbe avstrijskih tvrdk tiče, pričakovati sijajne izlozbe. Dognatnevin inozemstva naj odpre domaćim konsumentom nove dobavne vire in semenj bo gotovo ugodna prilika za izmenj koristnih izkušenj. Prireditelji pričakujejo posebno zdano udeležbo strojne industrije, ker more iz te tako industrija, kakor tudi srednja in mala obrt črpati bistvene koristi, pred vsem tedaj, če kakor je nameravano c. kr. obrtni pospeševalni urad priredi primerna nakazovanja in demonstracije prikladnih novosti. Natančnejše podrobnosti so razvidne iz tiskovin, ki so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Nasilen hlapec.** Na Martinovi cesti je pretekli ponedeljek ponoči neki stražnik opomnil 26letnega hlapca Edvarda Oblaka, ki je razsajal, pel in kričal, naj bo miren. Oblak pa se ni prav nič zmenil za opomin in je kričal naprej. Poleg tega je navedel stražniku napačno ime, vsled česar ga je stražnik aretirati. Izkrajja je šel Oblak s stražnikom mirno; ko pa sta prišla do železnega železnicekega mostu, kjer je bilo precej temno, je Oblak nenadoma udaril z vso močjo stražnika po glavi in mu je zbil z nje čelado. Med prerivanjem s stražnikom je hotel Oblak temu vzeti sabljo, kar se mu pa ni posrečilo. Posrečilo pa se mu je pobeigniti. Drugo jutro je bil aretiran na svojem stanovanju.

— **Amerikanca.** Na tukajšnjem glavnem kolodvoru je policija aretirala dva hrvatska delavca: Petra Dermonto in M. Jelica iz Gline na Hrvatskem. Oba delavca, ki sta oženjena, sta se preskrbela z napačnimi listinami in sta hotela pobeigniti v Ameriko. Policija ju je izročila sodišču.

— **Radi vlačuganja** je bil aretiran v Prešernovi ulici brezposelni delavec Alojzij Lofant iz Londona, in na Glincah dinar Jožef Čelesnik iz Vrhnike. Z obema bo imelo opravka sodišče.

— **Med prepriom.** Dne 18. t. m. je polila med prepriom neka dekla v kazini svojo tovarišico 25letno Terezijo Vrečko, ki je zadobila tako težke opekline po životu, da so jo morali prepeljati v deželno bolnico.

— **Nesreča pri delu.** Z žago se je poškodoval pri delu 16letni vajenec Anton Rudl pri Tönesu. Rudl je moral iskati zdravniško pomoč v deželni bolnici.

— **Mrtvoud** je zadel predvečernim dopoldne 56letnega mestnega delavca Martina Galeta na Miklošičevi cesti. Se isti dan je umrl v deželni bolnici.

— **Izmuznila se je.** Iz odgoneskega zapore je pobeignila dvajsetletna vlačuga Terezija Bizjakova iz Imovca. Sodišče jo je obsodilo, da bo morala iti po prestani kazni v prisilno delavnico v Lankovicali na Štajerskem. Bizjakovi se je ponudila ugodna prilika in vlačuga je pobeignila.

— **Skrivnostni X** privabila je tudi večeraj, drugi dan tega krasnega sporeda množestvine obiskovalce v kinematograf »Ideal«. Občna sodba je, da je to uzorna drama. — V soboto »Boj za življenje« krasno koletirana drama v 4 delih.

Trst.

Tržaško kazensko sodišče. Pred tukajšnjim kazenskim sodiščem je stal Jožef Bas, star 30 let, mornar, doma iz Nabrežine. Obtožen je bil zaradi več pregreškov. V prosti luki so ga zasačili, ko je ukradel 2 kg kave. Čuvaju, ki ga je hotel aretirati, se je ustavljal; ravnotako se je ustavljal stražniku, ki je prišel na pomoč čuvaju. Bas se je vrge na oba ter ju je pričel biti s pestjo ter suvati z nogami. Vendar pa so ga odpeljali v zapor. Tankaj pa je zatožil nekoga Angleža, ki je bil slučajno zaprt z njimi, češ, da je žalil našega cesarja. Ker pa se je izkazalo, da to ni resnica, se je moral zagovarjati Bas, poleg drugih, tudi za ta pregrešek. — Pri razpravi se je konstatiralo, da je bil Bas že nič manj kot 23krat kaznovan zaradi raznih prestopkov. Bil je tudi izgnan iz Trsta. — Bas se je izgovarjal, da je bil tisti dan, ko je bil aretiran, popolnoma pijan. Povedal je tudi, da je včasih ze-

Gostilna. Anton Ivančič Buffet.

TRST. Andemo de Toni, via Nuova 5. TRST.

Tržaškemu občinstvu in v Trst prihajajočim Slovincem jamčim za pristna istrska, vipavska in dalmatinska vina, kakor tudi vedno sveže pivo in izborno mrzlo in gorko kuhinjo.

lo lahkomišeln; to ima menda podedovano, zakaj njegov oče je umrl blazen. — Psihijatra, ki sta ga bila preiskala, sta res potrdila, da je zelo razburljiv itd., ter da večkrat ne nosi popolne odgovornosti za svoja dejanja; porotniki naj se na to ozirajo in naj ne izrečejo preostre sodb. To pa menda ni pomagalo mnogo, zakaj Bas je bil obsojen za vse te pregreške na 18 mesecev ječe; odšteje pa se mu 5 mesecev, ki jih je presedel v preiskovalnem zaporu.

Deklica bežala z doma. Pred par dnevi je srečala na ulici neka gospa od Sv. Ivana mlado deklico, ki se je jokala. Deklica je povedala gospe, da je zbežala z doma, ker jo doma tepejo oče in mačeha. Gospa je odvedla deklico s seboj k Sv. Ivanu in je odšla z njo na policijski inšpektorat, kjer je naznanila vso stvar. Ker pa se ni moglo dognati, kje se nahajajo starši tega otroka, je gospa obdržala deklico; med tem pa se je poizvedovalo. — Naslednji dan je bilo objavljeno v enem izmed tržaških listov, da je izginila z doma deklica Milica Mršan, stara 8 let, taka in taka ... Policija ni prezrla tega oglasa in je spoznala, da je deklica, ki jo iščejo ravno ista, ki jo je vzela s seboj ona gospa od Sv. Ivana. — Na policijo je bil tedaj poklican Kristof Mršan, ki je potrdil, da je najdena deklica njegova, trdil pa je, da ne postopa z njo slabo. Naposled pa je vendarle priznal, da je deklico večkrat kaznoval, a to samo zato, ker mu je utekala z doma. — Policija pa je dognala, da ženska, katero je deklica nazivala mačeho, ni omožena z Mršanom, ampak je samo njegova priležnica. Dalje je izvedela policija, da se nahaja Mršan v Trstu komaj štiri tedne, a da v tem času ni zbežala nikoli deklica od hiše. Ker je bila torej policija prepričana, da je Mršan res neozetovski postopal s hčerko, so mu jo odvzeli ter jo nastanili v zavodu za maleotne. Brezsrčni oče pa se bo moral zagovarjati pred sodnijo.

Star ljubosumnež. Franc Bukovšek je izginil že lansko leto v mesecu oktobru iz Trsta, in nihče ni vedel, kam se je obrnil. Njegova žena, z dvema otrokoma, je padla v veliko bedo. Da bi se mogla preživljati, je oddala eno izmed sob v najem težaku Višnerju in poleg tega je šivala in prala za druge. Od lanskega leta pa do preteklega tedna se ni oglasil mož; žena ni vedela, ali je živ ali mrtve. Če je živ, si je mislila, tedaj je v Ameriki. Kako pa se je začudila, ko je dobila te dni pismo, pisano od svojega moža — iz Grada. Toda pismo ni bilo ljubeznjivo. Pisal ji je, da mu je znano, da živi s težakom Višnerjem v konkubinatu ter da mu je zato nezvesta itd. H koncu je pristavil, da se povrne v Trst, kakor hitro bo imel dovolj denarja, a da se povrne s — samokresom ter da jo ustrelj. — V nedeljo je nekdo potkal na vrata stanovanja Ane Bukovšekove (Škedenj št. 630) in ko je šla žena odpret, je zagledala pred seboj svojega ubeglega moža. Ta je začel takoj razsajati in naposled je potegnil iz žepa samokres in pomeril na ženo, ki pa je zbežala na cesto ter pričela vpiti na pomoč. — Stražnik je aretirati Bukovškega. Na policiji je priznal, da je hotel umoriti ženo, nato pa se je težaka Višnerja. — Odpeljan je bil v zapore. Uboga žena je seveda popolnoma nedolžna. Bukovšek pa mora biti prava surovina.

Na semenj? Angelina Rušiška, stara 21 let, stanujoča pri družini v ulici Tesa 5, je izginila pred par dnevi z doma in ker se ni povrnila par dni, je naznanila mati njeno odsotnost na policiji. Policija je poizvedovala in poizvedovala in slednjič izvedela, da se je potepala lepa Angelina po mestu z grškimi mornarji. Ker je bila policija mnenja, da se nahaja Angelina še vedno v družbi teh mornarjev, je preiskala vse beznice in naposled tudi vse parnike, kjer so se nahajali bodisi katerikoli grški mornarji. Na grškemu parniku, ki je bil pripravljen za odhod, je izteknila policija lepo Angelino v kabini strojnika Tomaža Venisa, starega 30 let iz Pirana (Istra). Na parnik jo je izvabil Eleuterij Papadopulo, star 27 let ter jo je nato — prepustil strojniku. Oba sta bila aretirana, a na policiji sta izjavila, da je prišla Rušiška prostovoljno na parnik. Rušiška je res potrdila, da si je zaželela napraviti vožnjo po morju, da bi videla malo sveta. — Policija misli, da sta hotela mornarja odpeljati lepo An-

FRAN MALIS,
diplomirani krojač.
Trst. - Ulica Tor S. Piero 4 - Trst.
Podružnica: Nabrežina 99.

Jestvine, kolonijalno blago.
FR. MILLONIG - TRST
Piazza Caserma 5., blizu Narodnega doma.
Razpošiljanje po pošti.

Ali ste že bili v čevljarnici
Antona Javernika, Trst,
— ulica Farnetto 33 ?? —
Sprejemajo se tudi popravila.

gelino kam v Orijent in jo tam prodati v kak harem. Da obstoji družba za odvajanje deklet, to je gotovo, če pa sta aretirana mornarja res člana te družbe, to se bo pokazalo pred sodiščem.

Oddelek »Godbenega društva NDO.« priredi javni ples v nedeljo dne 26. t. m. v gostilni »Pri Bricu« (Alle colle di Scrocola) v Skorkoli od 5. do 11. ure zvečer. Vsak plesni komad 10 vin. K obilni udeležbi vabi odbor.

»Godbeno društvo NDO.« Kakor je bilo že javljeno so se godbena društva »I. Tržaška slovanska godba« in »Godbeni odsek NDO.« zopet združila v skupno društvo pod imenom »Godbeno društvo NDO.« To skupno društvo si je izvolilo za upravno leto 1914 sledeči odbor, ki se je na zadnji seji konstituiral takole: Predsednik: Miloš Svab, podpredsednik: Zidarič Anton, I. tajnik: Pregarc Rudolf, II. tajnik: Babič Josip, I. blagajnik: Kjuder Ivan, II. blagajnik: Geržina Karl. Odborniki: Ortoljio Fran, Bizjak Leopold, Tence Lovro, Klemše Ivan, Stojkovič Josip, Zega Viktor, Hočevar Alojz in Cotman Fran. Pregledovalci računov: Pirjevec Anton in Vodopivec Ivan. Nadzorniki: Kolombin Anton, Ortoljio Fran in Kapelj Dominik. Gospodar: Orel Josip. Arhivar: Zega Viktor. Novi odbor se obrača tem potom do vseh slovenskih staršev, da bi pošiljali svoje sinove, ki imajo veselje do glasbe, v edino društvo te vrste v Trstu, kjer se lahko z malimi stroški naučijo glasbe na pihala. Novi člani se sprejemajo vsak torek, četrtek in soboto od 8. do 10. zvečer. Iste dneve vršijo se tudi godbene vaje v društvenih prostorih (na stari policiji) pri Sv. Jakobu nad gostilno »Jadrans«. Če izvežbani godeči dobrodošli. Vse izvršujoče članke pa opozarja odbor, da redno in točno zahajajo k godbenim vajam. Ker ima odbor že več naročil za sodelovanje godbe, prosimo, da nam slavna društva, ki nameravajo najeti našo godbo, za svoje prireditve javijo čim prej svoja naročila, tako, da bo odbor mogel držati v evidenci vsa naročila in da se bo po njih ravnal. Kajti pregovor pravi: »Kdor prej pride, prej melje!«

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

CESARJEVO ZDRAVSTVENO STANJE.

Dunaj, 22. aprila. Danes dopoldne in zvečer sta bila izdana uradna komunikacija, ki pa vzbujata skrb. Po njih sodeč cesarjevo stanje ni tako ugodno kakor včeraj. Slabše ni, ali zboljšanje, ki se je pričakovalo, ni nastopilo. Dopoldanski buletin pravi, da kataralni pojavi še nadalje trajajo. Ravno tako pravi večerni uradni komunikacija, da katar še vedno traja in da v splošnem stanju ni nastopila nikakva izboljšava. Oba komunikacija se zelo neugodno presojata in sta povzročila vznemirjenje na borzi.

VOJNA MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI IN MEKSIKO.

Washington, 22. aprila. Od merodajne strani se poroča, da je meksikanski predsednik Huerta zaprosil ameriško vlado, da odpokliče svojega poslanika v Meksiko.

Meksiko, 22. aprila. Meksikanska vlada je izročila amerškemu poslaniku potne liste.

Obleganje Vera Cruza.

Vera Cruza, 22. aprila. Obleganje in bombardement Vera Cruza traja še naprej. Udeležujejo se ga vse ameriške vojne ladje.

Zaplenjena nemška ladja.
Vera Cruz, 22. aprila. Amerikanske vojne ladje so zaplenile nemško ladjo »Ipiranga«, ki je peljala 200 strojnih pušk in 15 milijonov patron za Huertejeve čete v Vera Cruz. Orožje in municija, vse je bilo konfiscirano.

Načrt generalov.

Vera Cruz, 22. aprila. General Badgar in Hetcher sta sklenila popolno odklopitev Vera Cruza. Izkrcajih je 3000 mož.

Washington, 22. aprila. Po poročilih mornariškega departementa je general Badgar pustil izkrcati ojačenje.

Vera Cruz v rokah Amerikancev.

Washington, 22. aprila. Amerikanske vojne čete nad Vera Cruzom. General Badgar je pozval prebivalstvo Vera Cruza, da naj se v imenu človečnosti udeležijo dela, ki imajo namen vpostaviti red v mestu. Mestna uprava jim ostane, kakor je bila prej. Amerikanci so zasedli carinski urad in so poslali straže v mesto.

WILSON IMA POLNOMOČ.

Washington, 22. aprila. Poročilo vlade je bilo od zastopnikov potrjeno in sprejeto kakor v senatu. Predsedniku Wilsonu je dana polnomoč uporabiti oborožene sile.

Z BALKANA.

Carigrad, 22. aprila. Belgradska vlada je zvedela, da so bili 3 Srbi iz Nove Srbije iz političnih vzrokov aretirani in obsojeni. Obiljubljena jim je bila amnestija in srbski poslanik Georgevič je nastopil za izpustitev. Sedaj se je pa zvedelo, da so bili 25. marca obsojeni. Poslanik je pri vezirju napravil potrebne korake in zahteval, da se činitelje, ki so izvršili smrtno kazen, strogo kaznuje, da odškodnino za rodbine obojenih in da se nemudoma spuste na svobodo ona dva Srba, ki jih imajo oblastilne še v zaporih.

Belgrad, 22. aprila. Ruski poslanik Hartwig se je odpeljal v Petrograd. Bolgarski poslanik je odšel v Sofijo.

2 NESREČI Z ZRAKOPLOVI.

Frankobrod, 22. aprila. Zrakoplovec Rieger je strmoglavil s svojim strojem. Stroj je razbit, zrakoplovec težko poškodovan. — Zrakoplovec Mann je danes dopoldne padel z višine 100 m in zadobil teške telesne poškodbe.

ŽRTVE BOJA MED VOJAKI IN STAVKAJOČIMI DELAVCI.

Denver, 22. aprila. V boju, ki se je v pondeljek vršil (v Coloradu) pri Ludlo med državno milico in stavkajočimi delavci, je bilo ubitih 26 mož, žena in otrok. Število žrtev znaša 50 oseb.

VSEBINA NOTE GRŠKI VLADI.

Atene, 22. aprila. Odgovor velešil na grško noto je že urejen in v vseh točkah določen. Grški se prizna zaželeno korektura meje pri Argirokastru. Upoštevale se bodo želje Grkov po sprejetju Epirotov v albansko milico. Dobrohotno se bodo uvaževale želje, da naj se priznajo Epirotom oni privilegiji, ki so jih imeli Epiroti pod Turčijo.

BAN IN SEKCIJSKI NAČELNIKI.

Budimpešta, 22. aprila. Skerlec se je vrnil v Zagreb. Z ogrsko vlado je dosežen sporazum glede imenovanja dveh sekcijjskih načelnikov.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Odda se dobro idoča restavracija v Ljubljani. Ponudbe pod »Restavracija« pošto ležeče. 281—3

Mirna stranka brez otrok išče stanovanje za avgust. Ponudbe na »Anončno ekspedicijo« v Ljubljani. 279—2

Proda se pes čuvaj (ovčarski) približno 3 leta star, vpraša se naj Ljubljana, Stari trg 5, 251—x

Dobro ohranjene harmonike na meh so jako po ceni naprodaj. Opekarska cesta 31. 288—1

Rabljen štedilnik (Sparherd) dobro ohranjen z dvema pečicama želi kupiti. Naslov pove upravništvo »Dneva«. 290—2

Lepi portali za prodajalno z vhodom in izloženim oknom se zaradi prezidave ceno proda. Tržaška cesta št. 43.

Kupi se dobro ohranjen glasovir. Ponudbe na »Anončno ekspedicijo«. 286—2

Poslano.*

Gosp. načelnik Vidic v Logatcu mi je dne 18. t. m. izkazal izredno ljubeznivost, da je alarmiral postaje proti Trstu, češ da nimam voznega listka, kar se je izkazalo kot neresnično, dne 20. t. m. pa alarmiral celo vse logaške bajonete. Za to ljubeznivost se mu zahvaljujem s tem, da ga ljubeznivo vprašam: Zakaj imajo nekatere stranke na kolodvoru več pravice nego druge? Zakaj se odpira skladišče gotovim strankam pred 6. uro jutraj? Zakaj ima načelnikova nelegitimirana perutnina iste pravice v kolodvorskih čakalnicah, kakor legitimirani potniki?

Anton Srebotnjak,
lesni trgovec, Ljubljana.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Lepo kegljišče

je še za nekaj večerov v tednu za oddati v gostilni »pri Kroni«, Gradišče.

Trgovina

z mešanim blagom v Ljubljani se radi družinskih razmer proda z vso opravo pod zelo ugodnimi pogoji. Vpraša se pri

Franji Snoj,
trgovina, Kolodvorska ulica št. 41.

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firnežev in vse v to stroko spadajočih predmetov se priporoča tvornica barv

Premerl & Jančar

Dunajska cesta št. 20. Ljubljana Kolodvorska ulica št. 18.
Fristne emajlne barve, karkolinej, mavce itd.
Na drobno in debelo.

Pisemski papir.
Najnovejše umetniške razglednice priporoča *Marija Tičar*
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26 in Resljeva cesta št. 7.

Modistinja
Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebnih za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Konfekcija
: za moške, ženske in otroke :
v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini
tvrdke R. MIKLAUC
„Pri Škofu“
Ljubljana — Pred Škofijo št. 3. — Medena ulica.
: Poseben oddelek v prvem nadstropju :
Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Tovarna pianinov

Anton Pečar, Trst
ulica Farneto št. 42.

izdeluje po naročilu pianine, ki so po svoji konstrukciji, dobrem materialu in najnovejšem lastnoizumljenem modelu dosegli vsepovsod najboljše sloves. Priporočam se slav. učitelstvu, preč. duhovščini i. dr. veleuglednim krogom za naročila, kakor tudi vsako ugaševanje in po-pravljanje glasbenih instrumentov.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. Batjel

Gorica, Stalna ulica št. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

!! Čudovito po ceni !!

710 kosov za samo K 375.

Krasna pozlačena, 36 ur idoča precizij-ska Anker-ura z lepo verižico, gre natančno s 3letno garancijo, 1 kos svilena kravata za gospode, 1 kravatna igla iz bele masivne pale, garantirano nezlomljiva, 3 kosi finih žepnih robcev, 1 prstan za gospode z imit. dragim kamnom, 1 cevka za smodke, imit. jantar, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, momentni fotograf, 1 fini zobotrebec iz 4 delov, 1 damska broša „novost“, 1 par gumbov za manšete double-zlato „Ideal“ s patentno zaklopko, 1 krasen album za slike, obstoječ iz različnih najlepših slik sveta, ki se za nje vsak zanima, 1 krasni damski vratni koljč iz orientalsk. biservov, belo, nerazlomljivo, 20 finih korespondenčnih predmetov in še 610 raznih predmetov, ki so v hiši zelo potrebni, vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja le K 375. Pošilja po povzetju eksportna trgovina „Lunore“

F. Windisch, Krakau št. M/22.

NB. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj.

Velikonočna okasion prodaja

čez 25.000 komadov.

Najnovejše za spomlad in leto za gospode in dečke, damska konfekcija pariških in berolin-skih modelov po čudovito priznanih nizkih cenah.

Poglejte si izložbe.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.
Telephon 132.

St. 7736.

Razglas.

Ker se dne 21. t. m. prične gradba cestnega kanala na Karlovski cesti, ostane do dovršitve dela ta cesta v svojem odseku med Nadvojvode Friderika cesto in Zvonarsko ulico zaprta za promet z vsakoršnimi vozili, za ježo in gnanje živine.

Protiravnanje se bo kaznovalo po določilih § 70. občinskega reda.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 20. aprila 1914.

Samo kratek čas.

Nasproti Justični palači.

Grand cirkus international A. Kratky.

75 prvovrednih artistov	Lastna menažerija.	60 plemenskih konj.	10 klovnov in Avgustov.
----------------------------	--------------------	------------------------	----------------------------

Nikak reklamni menažerijski cirkus, temveč pravi konjski cirkus v pravem pomenu besede. Najznamenitejši, najodličnejši in najpopolnejši cirkusko podjetje avstro-ogrske monarhije.

Cirkus je pokrit in igra ob vsakem vremenu. Lastni orkester.

V četrtek 23., v petek 24. aprila

! velike gala predstave !

s samostojnim za Ljubljano novim senzac. atrakcijskim sporedom. Začetek ob 8 1/4. Blagajna se odpre ob 7.

Ob nedeljah in praznikih

2 gala slavnostni predstavi 2

Začetek ob 4. uri. Začetek ob 8 1/4. uri.
Pri vseh predstavah znameniti Kratkylov spored.
Cene prostorov: Lože za 4 osebe 12 K; zaklopni sedež 3 K; I. prostor 2 K; II. prostor K 1:50; III. prostor 1 K. Galerijsko stojišče 60 vinarjev.

pravkar prišli od najcenejše do najfinejše vrste v obilni izbiri, potem

slamniki, čepice, kravate, roka-vice, srajce, nogavice, žepni : robci, naramnice, palice itd. :

po skromnih stalnih cenah v modni in športni trgovini

P. MAGDIĆ,

: nasproti : Ljubljana : nasproti :
glavne pošte. glavne pošte.